

Notitie Dierenwelzijn Apeldoorn

Kunst van Maarten de Reus

De beschaving van een samenleving valt af te meten aan de wijze waarop ze omgaat met dieren

Mahatma Gandhi

Voorwoord

Wie aan dierenwelzijn denkt, ziet misschien niet direct een rol voor de gemeente weggelegd. Toch speelt de gemeente een rol. De gemeente heeft invloed op het welzijn van dieren die op haar grondgebied leven. Zij heeft ook een wettelijke verplichting tot het opvangen van zwerfdieren en een algemene zorgplicht voor dierenwelzijn. In deze notitie, opgesteld door een groep vertegenwoordigers van verschillende Apeldoornse gemeenteraadsfracties, is geïnterviewd hoe het huidige dierenwelzijnsbeleid eruit ziet en worden voorstellen gedaan om de voorlichting en het toekomstig beleid aan te passen en te verbeteren.

De groep gaat voor een deel uit van voorstellen aan het college die eenvoudig te realiseren zijn binnen bestaand budget. Als er (meer) kosten mee gemoeid zijn wordt eerst aan het college gevraagd om die inzichtelijk te maken, zodat de gemeenteraad op basis daarvan later een besluit kan nemen. Daarom is er geen financiële paragraaf toegevoegd.

Als werkdocument is gekozen voor de aanbevelingen die de Dierenbescherming doet voor gemeentelijk dierenwelzijnsbeleid. Er is overleg gevoerd met de ambtelijke dienst van de gemeente, Faunabeheer en LTO.

In Apeldoorn is steeds meer aandacht voor dierenwelzijn en biodiversiteit. Toch is de werkgroep van mening dat sommige zaken beter kunnen en/of anders moeten. Dit heeft geleid tot het voorliggende document.

Apeldoorn, juni 2015

Marco Wenzkowski (D66)
Harry Voss (PvdD)
Hessel Dooper (CDA)
Hanna Riezebos-van der Veen (ChristenUnie)
Bas Koers (GroenLinks)
Yvonne de Carpentier (PSA)
Paula Donswijk (D66)

Inleiding

In een gemeente, stad of dorp, bevinden zich tal van dieren. Inwoners houden zeer uiteenlopende gezelschapsdieren, van honden en katten tot exotische vogels en geiten. De grootste groep dieren wordt gevormd door in het wild levende dieren. Dieren horen bij de samenleving. Een gemeente zonder dieren als vogels, vlinders, herten, eenden en eekhoorns zou aanzienlijk inboeten aan levendigheid, waarde en veelzijdigheid. Dieren verdienen dan ook onze zorg, zij maken deel uit van de samenleving.

1. Informatie

Veel besluiten en handelingen van de gemeente, maar ook van ons als inwoners van Apeldoorn, zijn van invloed op het welzijn van alle dieren. Het doel van deze notitie is het informeren van de Apeldoornse inwoners over het beleid van de gemeente én het college voorstellen mee geven op het gebied van voorlichting en verbetering van dierenwelzijn.

Voorstel 1: Er komt een internetpagina www.apeldoorn.nl/dieren, waarop voor de inwoners van Apeldoorn alle relevante informatie over dieren (met name huisdieren, hobbydieren en dieren in het wild) in de gemeente wordt vermeld. Daaraan worden toepasselijke links over wettelijke kaders, opvangplicht, opvangcentra, hondenbeleid, wooncentra waar ouderen mogen wonen met hun huisdieren, melden van bijtincidenten etc. toegevoegd. Tevens wordt op de website aangegeven hoe te handelen bij een gewond aangetroffen, gevonden, mishandeld of weggelopen (gezelschaps-)dier.

2. Wettelijk kader, wettelijke plicht

2.1 De Gezondheids- en Welzijnswet voor dieren (1992) en de Wet Dieren (2011)

De Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren (1992) en de Wet Dieren (2011) zijn de twee wetten die de basisvoorwaarden bevatten waaraan iedereen die met dieren omgaat zich moet houden. Hierin is opgenomen dat iedereen een algemene zorgplicht voor dieren heeft. Dit geldt voor overheden en inwoners. De Flora- en Faunawet (1998) heeft tot doel de instandhouding van plant- en diersoorten die in het wild voorkomen. Op basis van de Natuurbeschermingswet (1998) kan de Minister beschermde natuurmonumenten, gebieden ter uitvoering van internationale verdragen en Natura 2000 gebieden aanwijzen.

2.2. Opvangplicht

Elke gemeente in Nederland heeft de wettelijke taak om gevonden dieren gedurende 14 dagen op te vangen. In Apeldoorn zorgt een aantal opvangcentra voor honden en katten, maar ook voor opvang van andere dieren, zoals schildpadden, konijnen en knaagdieren. Ook is er specifieke opvang voor groepen dieren, zoals knaagdieren en exoten.

De gemeente Apeldoorn heeft de opvang, verzorging en het transport van zwerfdieren, of dieren die zijn afgestaan, belegd bij één opvangcentrum: het Dierenasiel Kuipershoek. Dit is geregeld via een regiocontract binnen de Stedendriehoek.

Apeldoorns beleid: Er zijn afspraken tussen de gemeente en een asiel voor honden, katten en overige dieren, waarbij het asiel de opvang van het gevonden dier op zich neemt en de gemeente hiervoor een kostendekkende vergoeding betaalt. Deze afspraken worden jaarlijks ge-update.

Het is voor de gemeente financieel gezien van belang dat gevonden dieren zo snel mogelijk teruggaan naar de eigenaar. Als een dier een identificatie heeft (chip, tatoeage, halsband met naam en adres etc.), is de kans groot dat de eigenaar zijn verloren dier terug krijgt. 83% Van de honden komt sinds het verplicht chippen weer terug bij zijn baasje. De werkgroep is van mening dat katten ook gechipt moeten worden, zolang daarvoor nog geen wettelijke plicht is. De gechipte dieren kunnen sneller vanuit het asiel terug naar hun baasje en drukken daardoor niet meer op het budget van de opvang.

Voorstel 2: De gemeente kan bijdragen aan financiering van een jaarlijkse chipactie van katten door de dierenbescherming. Het college komt hiervoor met een voorstel aan de gemeenteraad.

2.3 Kinderboerderijen

De gemeente Apeldoorn heeft een educatieve rol belegd bij de kinderenboerderijen waarvan de gemeente eigenaar is. Hoofddoelstelling is educatie over dieren, de verzorging en omgang daarmee en dierenwelzijn. De kinderboerderijen stellen zich tot doel om kinderen de mogelijkheid te bieden om op een laagdrempelige en speelse wijze in contact te komen met huisdieren, in principe Nederlandse landbouwhuisdieren.

3. Huisdieren en hobbymatig gehouden dieren

Veel inwoners in de gemeente Apeldoorn hebben huisdieren of hobbymatig gehouden dieren.

3.1 Ouderen en hun huisdier

Het is uit allerlei onderzoeken bekend dat ouderen het als een groot gemis ervaren als zij hun huisdier niet mogen meenemen naar bijvoorbeeld een aanleunwoning of een woonzorgcentrum. En ook is gebleken dat het hebben van een huisdier een positieve rol speelt bij lichamelijk en psychisch welzijn van ouderen.

De werkgroep is daarom van mening dat de gemeente een actieve rol heeft waar het gaat om het welzijn van ouderen en hun huisdieren bij een noodgedwongen verhuizing. Het is van groot belang dat mogelijkheden waar ouderen met hun huisdieren kunnen wonen, worden uitgebreid.

Voorstel 3: De gemeente verzoekt woon/zorgcentra om op hun website aan te geven of huisdieren al dan niet worden toegelaten. Tevens vermeldt de gemeente deze informatie op haar eigen website.

3.2 Minima en huisdieren

De gemeente Apeldoorn beseft dat inwoners door financiële omstandigheden soms minder goed voor hun huisdier(en) kunnen zorgen. Of financieel in de problemen komen door onverwacht hoge uitgaven voor hun huisdier, bijvoorbeeld medische kosten.

Apeldoorns beleid: Om minima met huisdieren tegemoet te komen in de kosten zijn maatregelen genomen door kwijtschelding voor het betalen van hondenbelasting voor de eerste hond.

3.3 Verwaarlozing en mishandeling van dieren

Helaas worden ook in Apeldoorn dieren verwaarloosd en mishandeld. De gemeente Apeldoorn zet zich samen met haar samenwerkingspartners in om verwaarlozing en mishandeling te voorkomen. Vaak is geweld tegen huisdieren gerelateerd aan huiselijk geweld en andere sociale problematiek.

Apeldoorns beleid: Er wordt samengewerkt met partners als politie en dierenpolitie om meldingen van verwaarlozing en mishandeling aan te pakken en te bestrijden. Bij meldingen wordt een gezamenlijke werkwijze gehanteerd. De buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) die in wijken werken (onder andere de jeugd BOA's) letten bij sociale problematiek, zoals kinderverwaarlozing, ook op of sprake is van verwaarlozing van eventuele huisdieren.

Geschat wordt dat er jaarlijks in Nederland tenminste 200.000 personen slachtoffer worden van herhaald en ernstig huiselijk geweld. Dierenmishandeling kan een voorbode of aanwijzing zijn van huiselijk geweld, psychiatrische stoornissen of andere mishandelingen, omdat de pleger daarmee laat zien gewelddadig te zijn. Als een vrouw/man huiselijk geweld wil ontvluchten is voor haar/hem meestal opvang mogelijk, maar tot nu toe was er voor het huisdier meestal geen plaats.

Voorstel 4: De gemeente Apeldoorn en het steunpunt huiselijk geweld Noord & Oost Veluwe en Midden IJssel werken samen met Stichting Kadera (organisatie die huiselijk geweld bestrijdt) en houden rekening met de positie van huisdieren en de opvang daarvan bij huiselijk geweld.

3.4 Hondenbeleid

In Apeldoorn zijn regels waar hondeneigenaren zich aan moeten houden. Door een goed en daardoor succesvol hondenbeleid kan overlast bestreden worden, mede door voldoende voorzieningen te treffen in de openbare ruimte. Daarnaast zijn het volgen van opvoedcursussen voor honden belangrijk. De cursisten leren meer over het gedrag van de hond, waardoor de eigenaar de hond beter begrijpt en problemen als bijtincidenten en agressief gedrag kunnen worden voorkomen. Sinds 1 april 2013 is identificatie middels een chip voor honden landelijk verplicht.

3.5 De Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

In de APV zijn artikelen opgenomen die samenvattend punten bevatten als toegangsverboden, plicht tot aanlijnen, het opruimen van uitwerpselen buiten de aangewezen plaatsen en de verplichting van de eigenaar om ervoor te zorgen dat een hond niet aanhoudend hinderlijk blaft of jankt.

Apeldoorns beleid: Er wordt in Apeldoorn hondenbelasting geheven. De gemeente zorgt op dit moment voor voldoende geografisch verspreide locaties die groot en veilig genoeg zijn om honden uit te laten en te laten rennen. Daarbij heeft de gemeente de plicht voor het tijdig en correct schoonhouden van de uitlaatplaatsen en zorgt waar nodig voor het plaatsen van afvalbakken. Daarnaast geeft de gemeente een vrijstelling voor het betalen van hondenbelasting aan honden die in het asiel verblijven en voor honden van mensen die beneden de bijstandsgrens leven.

3.6. Schuilstallenbeleid

Kleinschalige houders van bijvoorbeeld paarden of schapen verzoeken de gemeente soms om een vergunning voor het bouwen van een schuilgelegenheid in het buitengebied. Speciaal voor solitaire stallen heeft de gemeente een regeling vastgesteld.

Apeldoorns beleid: Er is een regeling voor solitaire stallen in het buitengebied, waaraan de volgende voorwaarden zijn verbonden. 1) de minimale perceeloppervlakte waarop de stal komt te staan is 1 ha, 2) de maximale oppervlakte van de stal bedraagt 25m². 3) de stal moet passen binnen het landschap en voldoen aan bouw- en welstandseisen. 4) de maximale bouwhoogte van de schuilstal mag 3 meter bedragen.

4. In het wild levende dieren

4.1 Faunabeheer gemeentelijke gronden

De gemeente Apeldoorn heeft als beheerder van haar grondgebieden (gebieden in eigendom en beheer bij de gemeente) de zorgplicht voor onder andere wilde dieren en hun biotoop. Op gronden van derden heeft de gemeente geen zeggenschap zolang het gebruik niet in strijd is in het kader van de Flora- en Faunawet. De provincie Gelderland heeft de bevoegdheid om ontheffing te verlenen om beschermde diersoorten af te schieten. Voor gemeentegronden geldt een gelimiteerde ontheffing voor reeën, wilde zwijnen en herten.

In sommige opzichten kunnen zaken conflicteren en is het belangrijk om een goede balans te vinden tussen grootte van populaties, draagkracht van leefgebieden en andere functies, zoals verkeer.

Apeldoorns beleid: de gemeente streeft naar zelfregulerende gebieden op haar eigen grondgebied, waarbij de populaties de draagkracht van het gebied niet overstijgen. De gemeente zet zich in voor de aanleg van nieuwe natuur, verbetering van bestaande natuurgebieden en het verbinden van leefgebieden. De gemeente past zoveel mogelijk alternatieve methoden toe om schade en het verongelukken van dieren in het verkeer te minimaliseren. Bij gevaarlijke situaties en overlast wordt in eerste instantie gekozen voor diervriendelijke oplossingen.

Om de populaties en de draagkracht van de leefgebieden in een natuurlijke balans te houden, wordt bijvoeren niet toegestaan. Regulatie door afschot is het laatste middel en uitvoering geschiedt volgens de richtlijnen uit de Nota Faunabeheer en de door de provincie Gelderland aangewezen aantallen.

De gemeente staat recreatief jagen niet toe op haar grondgebied. In Apeldoorn wordt alleen gejaagd door particulieren op klein wild onder de voorwaarden genoemd in de Flora- en Faunawet.

4.2 Stropen

In totaal zijn er 24 Buitengewoon Opsporings Ambtenaren (BOA's) in dienst van de gemeente Apeldoorn. Drie BOA's houden zich bezig met de controle op milieu- en faunabeheer. De vraag is of dit voldoende is om stropen en illegale dump in de buitengebieden te controleren

Voorstel 5: het college wordt verzocht om actuele stand van zaken van delicten als stropen in kaart te brengen. Op basis van deze gegevens geeft het college aan of de huidige BOA-formatie voldoende is voor de controle op milieu- en faunabeheer. De gemeenteraad beslist of uitbreiding, her-prioritering van taken of handhaving van het huidige beleid nodig is.

4.3 Wilde zwijnen

Wilde zwijnen worden frequent, meestal vanuit de auto, bijgevoerd. Mede hierdoor worden de zwijnen zo tam, dat ze zich gemakkelijk in de nabije omgeving van mensen gaan ophouden. Dit kan tot overlast leiden, zoals omgewoelde tuinen en berm. Een verbod op het voeren van zwijnen zal overlast verminderen. Dit verbod kan in de APV worden opgenomen.

Voorstel 6: In de APV wordt een verbod op het voeren van wilde zwijnen opgenomen.

4.4 Schadelijk genoemde dieren

In Nederland wordt een flink aantal kleine zoogdieren grootschalig bestreden omdat ze als schadelijk of hinderlijk zijn aangemerkt. Voorbeelden daarvan zijn ratten, mollen, maar ook konijnen en steenmarters.

Bestrijding daarvan moet in de eerste plaats gericht zijn op preventie, dus het voorkomen dat dieren overlast veroorzaken. Preventieve maatregelen bestaan uit het niet laten slingeren van afval, een goede hygiëne in en om een bedrijf en huis, maar ook gaten en kieren dichtstoppen. Gebieden kunnen worden afgeschermd door de juiste afrastering en het zorgen voor een goede balans tussen prooi- en roofdieren.

Apeldoorns beleid: als schadelijk aangemerkte dieren moeten worden bestreden, dan moet dit gebeuren met methoden die bij het dier het minste leed veroorzaken. Preventieve maatregelen hebben uiteraard de voorkeur.

4.5 Verwilderde katten

Hoeveel verwilderde katten er in Apeldoorn zijn, is niet bekend. Meestal gaat het om “ongewenste” huiskatten. Mensen laten katten niet steriliseren en vervolgens worden ongewenste nestjes gedumpt. De dieren verwilderen en houden zich in groepen op rond campings, grote supermarkten, restaurants, overal waar ze voedsel denken te kunnen vinden.

Het is een hardnekkig misverstand dat een ongewenste populatie zou kunnen worden bestreden door dieren weg te vangen of te doden. Dit komt door het biologisch principe dat opengevallen leefgebieden onmiddellijk door andere dieren worden opgevuld.

Momenteel is het gemeentelijk beleid om zwerfkatten niet af te schieten. Wel lijken maatregelen nodig om ervoor te zorgen dat de populatie zwerfkatten zich niet onbeperkt uitbreidt. Een mogelijkheid is dat de dieren worden gevangen en behandeld door de dierenarts. De populatie groeit niet meer omdat de dieren onvruchtbaar zijn gemaakt en nieuwe katten binnen de groep niet meer worden geaccepteerd. De ervaring leert dat de groep steeds kleiner wordt en op den duur uitsterft.

Voorstel 7: de gemeenteraad verzoekt het college te onderzoeken of er van over-populatie en overlast van katten sprake is en er een noodzaak is om deze populatie te beperken.

4.6 Flora- en Faunabescherming

Apeldoorn heeft een grote soortenrijkdom aan natuur en dieren. Een groot aantal diersoorten wordt beschermd via de Flora- en Faunawet en/of de Natuurbeschermingswet. Los daarvan bestaan er zogenaamde Rode Lijsten van soorten die aangeven in hoeverre de soort kwetsbaar of bedreigd is.

Apeldoorns beleid: de gemeente heeft als één van de eerste gemeenten een abonnement op de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) waarin nagegaan kan worden welke waarnemingen van soorten binnen de gemeentegrenzen zijn gemeld. De gemeente brengt daarmee de flora en fauna in beeld, zet zich in voor meer biodiversiteit en een robuust netwerk van groen en beken. (Bron: Meerjaren Programma Begroting gemeente Apeldoorn)

4.7 Groenonderhoud

Zorgvuldig omgaan met soorten kan worden geregeld door tijdens het broedseizoen niet in te grijpen in het groen, teneinde verstoring of beschadiging van broedende vogels te voorkomen. In Apeldoorn worden daarom door de gemeente in principe geen bomen gekapt tijdens het broedseizoen. Hier wordt zeer nauwkeurig mee omgegaan.

Apeldoorns beleid: een omgevingsvergunning voor het kappen van bomen kan worden geweigerd als dit in het belang is van natuur- en milieuwaarden, zoals het geval is tijdens het broedseizoen. Er worden verschillende eisen gesteld aan het gemeentelijk groenonderhoud om dit zo diervriendelijk mogelijk uit te voeren. De gemeente Apeldoorn werkt bij beheer, onderhoud en (her)inrichting van de openbare ruimte volgens de gedragscodes Flora & Fauna.

4.8 Diervriendelijke wegen en riolen

Tegenwoordig hebben amfibieën het moeilijk. Niet alleen omdat giftige stoffen het leefmilieu van kikkers, padden en salamanders bedreigen of omdat het verkeer de nodige slachtoffers maakt. Maar vooral omdat aan hen niet gedacht wordt bij de inrichting van dorpen en wijken. Te hoge stoepen en te diepe putten zijn voor hen funest. Gemeenten kunnen met het oog op het beschermen van in het wild levende dieren verkeersbesluiten nemen voor de wegen die door hen worden beheerd, zoals het afsluiten van wegen in verband met de paddentrek of het beperken van de maximumsnelheid om overstekende dieren te beschermen. Ook kan gekozen worden voor amfibievriendelijke riolen, waarbij

dieren niet zo makkelijk in het riool belanden of hier zelf uit kunnen ontsnappen, alsmede het aanbrengen van schuine stoepranden.

Apeldoorns beleid: de gemeente Apeldoorn plaatst incidenteel waarschuwingsborden voor overstekende eenden en tijdelijke borden ter waarschuwing van de paddentrek en plaatst paddenstellingen (amfibievriendelijke putroosters). De gemeent stelt incidenteel kolkroosters beschikbaar om te voorkomen dat padden in kolken terechtkomen. Daarnaast ontwikkelt de wijk Groot Zonnehoeve zich op dit moment waarschijnlijk tot de meest amfibievriendelijke wijk van Nederland.

5. Dieren in nood

Voor alle inwoners geldt de algemene zorgplicht ex art.1.4 van de Wet Dieren: “Een ieder is verplicht hulp behoevende dieren de nodige zorg te verlenen”. Veelal houdt dit in dat voor een hulpbehoevend dier de dierenambulance moet worden ingeschakeld. De Apeldoornse dierenambulances worden bemand door vrijwilligers en vallen onder de afdeling OverGelder van de Dierenbescherming, die hen financieel ondersteunt. Er bestaat geen landelijke wetgeving voor het exploiteren van een dierenambulance.

Apeldoorns beleid: Apeldoornse dierenambulances hebben het Keurmerk Diervoer van de Stichting Dierkeur. Tevens heeft de gemeente afspraken gemaakt met aangewezen partijen over het vervoer, tijdelijke opvang (twee weken) en verzorging van zwerfdieren en in het geval van overlijden het aanbieden ter destructie van deze dieren. Er zijn afspraken gemaakt over het opsporen van eigenaren en de registratie van opgehaalde dieren.

5.1 Gezelschaps- en in het wild levende dieren

De wettelijke taak van de gemeente bestaat uit het twee weken opvangen en verzorgen van gevonden dieren. In het verlengde hiervan is het logisch dat de gemeente ook de zorg voor het vervoer naar een dierenarts op zich neemt als het dier rondzwerft of gewond is. Hetzelfde geldt voor in het wild levende dieren die bijvoorbeeld vast komen te zitten in prikkeldraad, worden aangereden, vastvriezen of worden vergiftigd. De gemeente Apeldoorn heeft met de dierenbescherming voor de uitvoering van deze taak een DienstVerleningsOvereenkomst gesloten.

Bij groter wild in nood zoals wilde zwijnen, herten, vossen, dassen etc. wordt bij problemen door de politie het Groennetwerk ingezet. Bij het Groennetwerk zijn faunabekeerders van de gemeente, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en het Gelders Landschap aangesloten. Zij mogen wild vervoeren en, wanneer onvermijdelijk, een dier uit zijn lijden verlossen.

Apeldoorns beleid: De gemeente ziet het vervoer van zieke, gewonde en gevonden dieren, dus ook in het wild levende dieren, naar dierenarts en/of opvang als haar taak en ondersteunt het werk van de dierenambulance financieel via de jaarlijkse bijdrage aan het dierenasiel. Het dierenasiel heeft zelf een parttime dierenarts in dienst die in het asielt de beschikking heeft over een geschikte veterinaire ruimte.

6. Evenementen met dieren

Evenementen met dieren zoals kamelen- of struisvogelraces, paardenmarkten of circussen met dieren kunnen risico's met zich brengen voor het welzijn van dieren. Voor dergelijke evenementen is meestal een evenementenvergunning nodig op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Wanneer de gemeente besluit om een evenementenvergunning niet te verlenen, moet zij dit vooraf motiveren.

Apeldoorns beleid: Bij een aanvraag voor een vergunning om een evenement waarbij dieren worden gebruikt, wijst de gemeente de aanvrager er op dat deze zich onder alle omstandigheden aan de Wet Dieren dient te houden en meldt het evenement aan bij de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming.

6.1 Circussen met dieren

De gemeenteraad heeft in december 2012 besloten dat de gemeente Apeldoorn nog uitsluitend proactief circussen zal uitnodigen zonder dieren, of circussen met een onberispelijke reputatie op het gebied van dierenwelzijn.

Apeldoorns beleid: De gemeente nodigt uitsluitend proactief circussen uit zonder dieren, of circussen met een onberispelijke reputatie op het gebied van dierenwelzijn. Dit laatste wordt getoetst aan de gangbare lijst van de Stichting "Wilde dieren de Tent uit".

7. Bedrijfsmatig gehouden dieren

Met ruimtelijke ordeningsinstrumenten kan de gemeente enigszins invloed uitoefenen op dierenwelzijn. Een intensieve veehouderij ziet er door bijvoorbeeld mestilo's anders uit en heeft milieueffecten die ruimtelijk relevant zijn.

De gemeente richt zich op het beperken van "nieuwvestiging" van intensieve, niet-grondgebonden veehouderij. De gemeente staat onder voorwaarden uitbreiding/vernieuwing van een veehouderij toe en maakt het mogelijk c.q. bevordert de weidegang.

8.1. Beperken nieuwvestiging van intensieve, niet-grondgebonden veehouderij

Apeldoorns beleid: Nieuwvestiging van veehouderijbedrijven is in de extensiveringszone (zone rondom natuurgebieden) in principe niet mogelijk op basis van het Reconstructieplan en dus ook de plannen buitengebied.

Binnen het verwevingsgebied (landbouwgebied met meerdere functies, waaronder ook landschap en natuur) is nieuwvestiging niet uitgesloten, maar is het binnen Apeldoorn alleen mogelijk door middel van een bestemmingsplanherziening.

8.2. Voorwaarden aan agrarische vernieuwing/uitbreiding

Apeldoorns beleid: In de structuurvisie Apeldoorn heeft de gemeenteraad opgenomen dat een integraal plan wordt opgesteld ten behoeve van agrarische vernieuwing voor het terugdringen van de ammoniakbelasting, een beter landschap en meer natuur, met aandacht voor dierenwelzijn.

Tevens is in dezelfde visie opgenomen dat het bieden van ruimte voor schaalvergroting en intensivering van agrarische bedrijven mogelijk is, waarbij de voorkeur wordt gegeven aan die bedrijven die een hogere vorm van duurzaamheid en diervriendelijkheid nastreven.

9. Diervriendelijke inkoop

Apeldoorns beleid: de gemeente heeft in haar inkoopbestek duurzaamheid opgenomen als één van de criteria, hieronder valt ook biologisch en dierproefvrij. De gemeente biedt in haar kantine een vleesloos alternatief aan.

Voorstel 8: De gemeente koerst aan op het vergroten van het aanbod aan biologisch voedsel in haar aanbod in haar gemeentehuis.

10. Actief bevorderen van dierenwelzijn

10.1 De gemeente als initiatiefnemer van projecten

De gemeente voert op vele vlakken een actieve rol bij haar eigen projecten, maar soms kan het beleid ten aanzien van dierenwelzijn aangescherpt worden.

Gemeente als initiatiefnemer van (ruimtelijke) projecten

Voorstel 9: Als initiatiefnemer zorgt de gemeente altijd voor toetsing van haar plannen op de effecten op de natuurwetgeving en diersoorten. Dit moet goed worden geborgd in het (planvormings) proces.

Gemeente als initiatiefnemer/partner van (groene) projecten

Voorstel 10: De gemeente zorgt voor een actualisering van haar visie op de ecologische samenhang, verbindingen en barrières ter bevordering van de uitwisseling van diersoorten.

10.2 Dieren en hun baasje met een uitkering

Huisdiereigenaren in Apeldoorn met een uitkering beneden de bijstandsnorm kunnen tegen minimale kosten hun hond, kat, konijn of knaagdier laten behandelen bij de praktijk in dierenasiel de Kuipershoek. Soms doen mensen die elke cent moeten omdraaien hun geliefde huisdier weg omdat ze de dierenarts niet kunnen betalen. Of ze kijken het steeds langer aan voordat ze uiteindelijk naar een dierenarts gaan, wat niet bevorderlijk is voor het welzijn van het dier.

Apeldoorns beleid: De bovenstaande beschrijving is een pilot binnen Apeldoorn die loopt tot eind 2015. De gemeente heeft de intentie om na evaluatie deze pilot om te zetten tot nieuw structureel beleid.